

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dictamen Illustrissimi ac Reverendissimi P. Mag. Fr.
Gabrielis Adarzo de Santander, Episcopi Viglevanensis,
Ad Interrogata respondens Circa Exclusivam, quandoque
à Principibus interpositam, ne ...**

Adarzo, Gabriel

Frankfurt, 1660

[§. VII.] Exclusivae momenta, & Excludentis qualitates ponderanda sunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10517

(9)

endam ordinationem : quia scilicet ordinandus ex Plebis & populi silentio & non oppositione jam censetur idoneus iudicatus à Plebe , dum ei nihil opposuit, cum posset.

Facit ad hoc Glossæ opinio , cap. licet , 8. q. 1. verbo qui præstantior, dum dicit, aliquem bonum esse, eo ipso quod malus non sit; quorum sensus est mihi talis, quoad intentum, positâ Exclusivâ de uno solo , cæteri, qui remanent non exclusi, boni censentur quoad prædictum defectum, dum à Principibus ut indigni non excluduntur.

S. VII.

*Ponderanda sunt momenta Exclusiva : Et
Excludentis qualitates.*

Dico quartò , tenentur Eminentissimi Electores 34 postquam Exclusivam exceperint , perpendere qualitates Principis eam interponentis , & motiva, & causas excludendi : Sed præterquam quod hæc conclusio est conformis rectæ rationi,

Probatur authoritate Concilij Tertij Cartaginensis , cap. 40. cuius titulus si esset conficiendus ex verbis Decreti conciliaris , talis debebat esse: *De contradictione Sacularium , ne quis in Episcopum ordinetur , quod est idem,*

idem , ac dicere de Exclusiva interposta à Laicis , ne quis
in Pontificem eligatur. Sententia ergo Concilij hæc est,
illud est statuendum, ut quando ad eligendum Episcopum conveneri-
mus, si quæ contradictione fuerit oborta (quia talia tractata sunt apud
nos) discutiantur primò personæ contradicentium : postremò illa
etiam , quæ objiciuntur , pertractentur : Ecce Patres statuunt,
quod cum Exclusiva alicui opponitur , ne eligatur , de-
beant examinari & causa contradicendi , sive excludē-
di , & meritum opponentis ; idem decretum psissimis
verbis conceptum , invenitur in Concilio Africano ,
cap. 17 . tom. 1 , Concilior. Et refertur à Graciano cap. illud est , 23
distinctione.

Sed antequam ad aliud gradum faciam , noto
§ 3 pro confirmatione eorum , de quibus suprà à nume-
ro 25 . & deinceps ; Quod Patres Concilij Carthagi-
nensis & Africani fatentur in more esse , & apudip-
sos constitutum , admittere contradictiones Laico-
rum adversus Episcopum , etiam electum , ne conse-
crationem accipiat ; nam hæc est vis illius vocis ad
eligendum , quæ juxta Glossam dicti capituli illud est , idem
valet ac ad consecrandum seu ordinandum . Si ergo audi-
untur Laici opposentes , & contradictentes necon-
secretur Episcopus jam electus , potiori jure audiri
debent deponentes , & objicientes ante electionem ;
nam ante electionem nullo jure privatur is , cui
oppo-

opponitur, & tamen privatur, si opponatur post electionem, & non obstante, quod priuetur, oppositio seu Exclusiva auditur.

Restat ergo, ut pro dilucidatione nostri assump-
ti, & inhærendo decretis Conciliorum, discutiamus
primò personarum contradicentium qualitates, &
postea causas seu motiva contradicendi.

Qui deponunt, opponunt, excludunt & con-
tradicunt, sunt Reges, testes omni exceptione majo-
res, & quorum depositioni standum est, ut tenent
Doctores ex cap. Literis, Clement. 2. de probation. ibi cen-
semus super sic enarratis plenam fidem adhibendam. Qui tex-
tus etiam si loquatur de Pontifice, procedit etiam,
& extenditur ad Principes, qui non recognoscunt
Superiorem, ut cum Belluga, Redino, Paulo de
Castro, Alexandro, Sozino juniore & Cardinale
resolvit Zeballos, commun. contra com. qu. 879. à num. 176. Et
licet id sit indubitatum, quando Princeps agit de fa-
cto proprio (quo pacto procedit textus Clementinæ)
tamen secundum plures Doctores, quos allegat,
& sequitur Farinacius de Testibus, quest. 63 num. 82. &
84. Barbosa in collect. addictum cap. litteris num. 7. ¶ 8.
Principes etiam de facto alieno faciunt fidem, saltem
præsumptivè, quo usq; scilicet de contrario non con-
stet. Videantur infra dicenda in Solutione argu-
mentorum.

N

Chas-